

Designing the learning environment of virtual education based on creative assessment methods and its impact on the learning of the second year elementary school students

Reyhaneh Ghanaati¹ , Zahra Jamebozorg²

1. Master's of Arts in Educational Technology Faculty of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran. E-mail: ghanaati.reyhaneh@gmail.com
2. Assistant Professor, Department of Educational Technology and Secretary of the Research Core of Localization, Design and Production of Digital Educational Media Based on Iranian Islamic Culture, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran. E-mail: Jamebozorg@atu.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:

Research Article

Article history:

Received 08 July 2023

Received in revised form
06 August 2023

Accepted 11 September
2023

Published Online 22
December 2023

Keywords:

Designing the learning environment,
virtual education,
creative methods of assessment,
learning

ABSTRACT

Background: Assessment is an important issue in the education process that must be present in all stages of education, which include: initial assessment, formative assessment and final assessment. By selecting and adding virtual education learning tools and facilities to the teaching and learning process and turning it into an interactive and constructive educational activity, as well as using active learning environment design patterns such as 5E in schools, learning can be increased in students.

Aims: The purpose of this research is to design a learning environment for virtual education based on creative methods of assessment and to determine its impact on the learning of second grade elementary school students.

Methods: The current research design was carried out in two stages by using the combined or mixed research method. The first stage of the research was conducted using the content analysis method, using the literature of the virtual education learning environment based on the creative methods of measuring and learning students, along with the latest domestic and foreign written articles through databases. The second stage of the research was conducted using a quasi-experimental method in the form of a pre-test and post-test design with a control group. The statistical population of this research was elementary school students of Hefde district of Tehran. In this research, purposeful sampling was used. The sample of this research included sixth grade students of 17 Shahrivar primary school in the academic year of 1401-1402. The number of these students was 60, and in this research, they were randomly replaced in the test and control groups (30 people in each group).

Results: The results show that the difference between the post-test scores in the two experimental and control groups is significant. The significance level of the findings is 95% confidence. In this research, creative and new measurement methods that have been less used so far were used in the design of the 5E learning environment and it was observed that these creative and new measurement methods have an effect on learning.

Conclusion: Therefore, the design of the learning environment based on creative assessment methods has an effect on learning and its dimensions, including involvement, exploration, explanation, expansion of the subject and reporting of the students of the second year of elementary school.

Citation: Ghanaati, R., & Jamebozorg, Z. (2023). Designing the learning environment of virtual education based on creative assessment methods and its impact on the learning of the second year elementary school students. *Journal of Psychological Science*, 22(132), 111-132. [10.52547/JPS.22.132.111](https://doi.org/10.52547/JPS.22.132.111)

Journal of Psychological Science, Vol. 22, No. 132, 2023

© The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.22.132.111](https://doi.org/10.52547/JPS.22.132.111)

✉ **Corresponding Author:** Zahra Jamebozorg, Assistant Professor, Department of Educational Technology and Secretary of the Research Core of Localization, Design and Production of Digital Educational Media Based on Iranian Islamic Culture, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran.

E-mail: Jamebozorg@atu.ac.ir, Tel: (+98) 9188390935

Extended Abstract

Introduction

Assessment for learning is designed to provide teachers with information that allows them to modify teaching and learning activities. In this method, students are involved in differentiating and understanding how individuals are, and students approach their learning. Such an assessment shows that students are all learning in individual and specific ways. It is used not only to determine what students know, but also to achieve. Assessment as learning is a subset of assessment for learning and emphasizes the use of assessment as a developmental and supportive process. Assessment as learning focuses on the role of the student as critic. Acting as active critical thinkers, they make sense of information, relate it to priors, and use it to construct new learning. This process in metacognition occurs when students personally monitor what they are learning and use feedback from this monitoring to make adjustments, adaptations, and even major changes in what they understand. The dominant type of assessment in schools is assessment of learning. Its purpose is to summaries to confirm learning and intended reporting to parents and students about their progress at school. It is usually used by showing the relative position of students compared to other students. Assessment of learning in classrooms is usually done at the end (eg, a unit, a course, a grade, a key stage, a program) and takes the form of a test or exam that includes questions drawn from them. In learning assessment, results are generally expressed symbolically as marks or letter grades and are summarized as the average of a number of scores in several content areas for reporting to parents.

Method

With two-step analysis and coding of resources, the components of learning environment design based on creative assessment methods for learning were identified and the learning environment design model based on creative assessment methods for learning was drawn. Among the statistical population of the research, which were all elementary school students

in the 17th district of Tehran in the academic year 1402-1401, 60 people were selected as a sample using the available sampling method, 30 people were in the control group and the other 30 people were in the experiment group. became The students of the experimental group, with the intervention of the researcher, were engaged in the activities designed for the 6th grade math lesson based on the design components of the learning environment based on creative assessment methods with a 4-hour educational program. In the case of the control group, there was no intervention and their training was done in the usual way. In this research, a teacher-made test was used to collect quantitative data, and the scores obtained in each subtest of involvement, exploration, explanation, expansion of the topic, and reporting represent the subject's score. For quantitative data analysis and hypothesis testing, variance analysis was used. was used and the average scores of its subtests were compared in the control and experimental groups.

Results

To test the research hypothesis "the design of the learning environment of virtual education based on creative assessment methods is effective on the learning of the students of the second year of elementary school", covariance analysis was used for this purpose and its presuppositions were checked:

- To determine the normality of the population, the outside of the skewness and kurtosis were calculated on the standard deviation and it was in the range of +2 and -2, so the population is normal.
- According to the results of Leven Variance test, the data is homogeneous.
- The regression slope is equal and homogeneous, Sig= 0.253
- In the implementation of covariance analysis, the covariance variable and the dependent variable must be correlated. This was measured through covariance and dependent regression. The F value of the effect of the variance variable was shown to be 5.475, which is significant at the 95% confidence level. Therefore, the default is valid.

Table 1. Reliability check of the research tool

Components	Alpha statistic	Critical value	Result
Involvement variable	0/95	0/7	the reception
Exploration variable	0/92	0/7	the reception
Explanation variable	0/94	0/7	the reception
Subject expansion variable	0/92	0/7	the reception
Reporting variable	0/91	0/7	the reception

The homogeneity of the regression slope means that the regression slope of the different lines between the groups should be equal. In other words, the interaction of the covariate scores and the independent variable between the groups should not have a significant difference. In other words, it is necessary that the slopes of the regression lines for the covariates (related to the dependent variable) are the same among the groups (case and control), which

is called the homogeneity of the regression slope, which can be done with an F test on the interaction. Independent variables are estimated with covariates. If the F-test is significant, then this assumption is rejected. According to the table below, it can be seen that the significant level of interaction of the pre-test research group is equal to 0.253 and more than 0.05. This proves that the assumption of homogeneity of the regression slope has been observed.

Table 2. Checking the homogeneity of the regression slope

of changes Source	sum of squares	df	average of squares	F	.Sig
Intercept	3/91	1	3/91	24/09	0
engagement period - Group * pre	0/21	1	0/21	1/33	0/25
Error	9/09	56	0/16	-	-
Total	384/43	60	-	-	-
Corrected Total	60/84	59	-	-	-

The f value of the effect of the independent variable group (275.779) is significant. That is, after removing the effect of the pre-test, there is a significant difference between the average of the two groups in the post-test. Therefore, we do not accept the null hypothesis that the average difference between the

two groups in the post-test is not significant after removing the possible effect of the pre-test. If the f value of the independent variable is not significant, it can be claimed that after removing the effect of the pre-test (covariate variable), no significant difference was observed between the average groups.

Table 3. Analysis of covariance

Source of changes	sum of squares	df	average of squares	F	.Sig	square partial
Corrected Model	51/53	2	25/76	157/66	0	874
Intercept	5/18	1	5/18	31/73	0	358
group	45/06	1	45/06	275/77	0	829
Error	9/31	57	163	-	-	-
Total	384/43	60	-	-	-	-
Corrected Total	60/84	59	-	-	-	-

Conclusion

The design of the virtual education learning environment is based on creative assessment methods for learning, including 4 secondary codes, each of the secondary codes and the primary codes were identified using the content analysis method using systematic review and interviews. The 4 secondary codes are: role Student for creative and new assessment in virtual education, teacher's role for creative and new assessment in virtual education,

tools for creative and new assessment in virtual education and platforms for creative and new assessment in virtual education. Each of the secondary codes includes the primary codes, which we discuss below. 1- The primary codes of the student's role for creative and new assessment in virtual education are: explanation of content, reporting, interaction, response, self-assessment, parent assessment, involvement, Explanation, problem solving, discussion and exchange of

opinions, peer assessment, planning, discovery, free thinking. 2- The primary codes of the teacher's role for creative and new assessment in virtual education are: involvement, guidance, attention to students' learning styles, interaction, feedback, use of real problems, asking students to provide reasons, asking questions to answer, encouraging students, arousing curiosity, facilitating learning, encouraging students to comment, giving opportunities for self-assessment. 3- The primary codes of tools for creative and new assessment in virtual education are: virtual classes, educational videos, Iranian television school, electronic portfolio, educational sites, webinar, simultaneous conference, video communication. 4- The primary codes of platforms for creative and new assessment in virtual education are: social networks, gamification, mobile learning, Learning management system.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from the senior thesis of the first author in the field of educational technology in the Faculty of Educational Sciences of Allameh Tabatabai University. The thesis tracking code is 2939676 and the defense date is 1401/11/25. In order to maintain the ethical principles in this research, it was tried to collect information after obtaining the consent of the participants. All the same to the participants. It was assured about confidentiality in maintaining personal information and providing results without the names and details of people's birth certificates.

Funding: This research is in the form of a senior thesis without financial support.

Authors, contribution: The first author was the senior author, the second were the supervisors.

Conflict of interest: The authors declare no conflict of interest for this study.

Acknowledgements: I would like appreciate the supervisor, the parents in the study.

محله علوم روانشناختی

شما پاچایی: ۱۷۳۵-۷۴۶۲ | شاپا الکترونیکی: ۲۶۷۶-۶۶۳۹

JPS
PSYCHOLOGICALSCIENCE

Homepage: <http://www.psychologicalscience.ir>

طراحی محیط یادگیری آموزش مجازی مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش و اثربخشی آن بر یادگیری دانشآموزان دوره دوم ابتدایی

ریحانه قناعتی^۱, زهرا جامه‌بزرگ^۲

۱. کارشناس ارشد تکنولوژی آموزشی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.
۲. استادیار، گروه تکنولوژی آموزشی و دیر هسته پژوهشی بومی سازی، طراحی و تولید رسانه‌های آموزشی دیجیتال براساس فرهنگ ایرانی اسلامی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

زمینه: سنجش مسئله مهمی در فرآیند آموزش است که در تمام مراحل آموزش باید وجود داشته باشد که عبارت اند از: سنجش آغازین، سنجش تکوینی و سنجش پایانی. با انتخاب و افزودن ابزارها و امکانات یادگیری آموزش مجازی به فرایند آموزش و یادگیری و تبدیل آن به یک فعالیت تعاملی و سازنده آموزشی، همچنین بهره گیری از الگوهای طراحی محیط یادگیری فعل مانند E5 در مدارس می‌توان یادگیری را در دانشآموزان افزایش داد.

هدف: هدف از انجام پژوهش حاضر طراحی محیط یادگیری آموزش مجازی مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش و تعیین اثربخشی آن بر یادگیری دانشآموزان دوره دوم ابتدایی است.

روش: طرح پژوهش حاضر با استفاده از روش تحقیق ترکیبی یا آمیخته، در دو مرحله انجام شد. مرحله اول پژوهش به شیوه تحلیل محتوا، با بهره گیری از ادبیات حوزه محیط یادگیری آموزش مجازی مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش و یادگیری دانشآموزان، به همراه جدیدترین مقالات نوشه شده داخلی و خارجی از طریق پایگاه‌های اطلاعاتی انجام شد. مرحله دوم پژوهش با استفاده از روش شبه آزمایشی در قالب طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه گواه انجام شد. جامعه آماری این پژوهش دانشآموزان مقطع ابتدایی منطقه هفده شهریور در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بود. تعداد این دانشآموزان ۶۰ نفر بودند و در این پژوهش به صورت جایگزینی تصادفی افراد در گروه‌های آزمایش و گواه (هر گروه ۳۰ نفر) قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج بیانگر آن است که تفاوت بین نمرات پس‌آزمون در دو گروه آزمایش و گواه معنادار است.

نتیجه‌گیری: بنابراین طراحی محیط یادگیری مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش بر یادگیری و ابعاد آن شامل درگیرسازی، اکتشاف، توضیح، گسترش موضوع و گزارش‌دهی دانشآموزان دوره دوم ابتدایی تأثیر دارد.

استناد: قناعتی، ریحانه؛ و جامه‌بزرگ، زهرا (۱۴۰۲). طراحی محیط یادگیری آموزش مجازی مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش و اثربخشی آن بر یادگیری دانشآموزان دوره دوم ابتدایی. مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۲، شماره ۱۳۲، ۱۴۰۲، ۱۱۱-۱۳۲.

محله علوم روانشناختی, دوره ۲۲، شماره ۱۳۲، ۱۴۰۲، ۱۱۱-۱۳۲.

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۲/۰۴/۱۷

بازنگری: ۱۴۰۲/۰۵/۱۵

پذیرش: ۱۴۰۲/۰۶/۲۰

انتشار برخط: ۱۴۰۲/۱۰/۰۱

کلیدواژه‌ها:

طراحی محیط یادگیری، آموزش مجازی، روش‌های خلاقانه سنجش، یادگیری

باشندگان

نویسنده مسئول: زهرا جامه‌بزرگ، استادیار، گروه تکنولوژی آموزشی و دیر هسته پژوهشی بومی سازی، طراحی و تولید رسانه‌های آموزشی دیجیتال بر اساس فرهنگ ایرانی اسلامی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران. رایانه‌ای: Jamebozorg@atu.ac.ir | تلفن: ۰۹۱۸۸۳۹۰۹۳۵

مقدمه

محور قرار دادن یک مسئله تأکید دارد و هر یادگیری سازنده گرایی را مستلزم وجود یک مسئله می‌داند. همچنین، جاناسن به تسهیل گری معلم در فرآیند یادگیری بسیار تأکید دارد (بنی‌هاشم و همکاران، ۱۴۰۱). وقتی یادگیرندگان درباره دانسته‌هایشان به تفکر می‌پردازند از راهبردهای یادگیری برای یادگیری مؤثرتر استفاده می‌کنند و درباره عملکردشان به پیش‌بینی می‌پردازند و به یادگیرندگانی فعال در جهت یادگیری تبدیل می‌شوند (ذوالفاراری، ارشادی‌منش، ۱۳۹۵). راهبردهای یادگیری بخشی از پردازش اطلاعات شخص است. داشتن باورهای ناکارآمد زمینه را برای پردازش اطلاعات معیوب فراهم می‌کند. شخص نمی‌تواند هدف خود را در بی‌این باورها شناسایی کند، توجه و تمرکز ناکافی دارد، فرآیندهای خودتنظیمی، پردازش اطلاعات و خودآزمایی او ناقص خواهد بود و همین امر موجب اهمال کاری تحصیلی می‌شود. به عبارت دیگر، زمانی که شخص باورهای مثبت و منفی نسبت به اهمال کاری در ذهن خود دارد به جنبه‌های مختلف تکلیف‌ها نمی‌تواند توجه کافی داشته باشد و آن‌ها را پردازش کند چون یا در باورهای مثبت به کارها و اولویت‌های دیگر زندگی خود می‌پردازد یا در باور منفی نسبت به اهمال کاری صرفاً بر تنش‌ها و کاهش تنش‌ها توجه دارد. همچنین، این موارد زمینه را برای عملکرد ناسازگار در خودتنظیمی، خودآزمایی و هدفمندی فراهم می‌کند (پورموسی بزنجانی و همکاران، ۱۴۰۰). کودکانی که عملکرد بهتر در آزمون عملکرد پیوسته دارند به دلیل مشکلات کمتر در مقیاس یادگیری، عملکرد توجه است و این دو رابطه مستقیم با یکدیگر دارند (فرزادی و همکاران، ۱۳۹۹). برای بهبود یادگیری در سطح کاربست تکنیک‌هایی چون شبیه‌سازی، ایفای نقش، حل مسائل نمونه و شبیه‌سازی تجربیات یادگیری و در سطح ترکیب تمرینات حل مسئله می‌تواند کمک کننده باشد (یدیعی و همکاران، ۱۳۹۹). موضوع تعامل در آموزش الکترونیک بسیار پیچیده‌تر از آموزش سنتی است. تعامل عنصر مهمی برای موفقیت در نظام آموزشی الکترونیکی و عاملی مهم در افزایش کیفیت یادگیری در آموزش مجازی است (ابراهیم زاده، معصومی‌فرد، ۱۳۹۶). سنجش یک مفهوم کلی است و به صورت فرآیندی نامیده می‌شود که برای جمع‌آوری اطلاعات و تصمیم‌گیری انجام می‌شود. فنون به کار رفته سنجش عبارتند از: آزمون، پرسشنامه، مقیاس درجه‌بندی، فهرست وارسی، کار آزمایشگاهی و پروژه تحقیقی (سیف،

زمینه یادگیری آنلاین^۱ به دلیل عوامل بسیاری پیچیده است از جمله رسانه‌های ارتباطی، عدم نزدیکی فیزیکی و زبان بدن، نظرات محدود مردمی بر فرایند یادگیری، دشواری احراز هویت و تقلب در امتحانات، کاهش احتمالی تعامل غیررسمی (گارسون، ۲۰۱۷). در عصر انفجار اطلاعات مدارس نباید صرفاً به آموزش موضوعات و محتوای خاص اکتفا کنند، بلکه لازم است نظام آموزشی گامی فراتر نهد و راهبردهای یادگیری و مؤلفه‌های فرانشاختی و حل مسئله که فارغ از محتوا و قابل انتقال به موقعیت‌های زندگی واقعی است را آموزش بدهد (خزائی و همکاران، ۱۴۰۱). می‌توان از قابلیت‌های فناوری‌های نوین در فرآیند یاددهی و یادگیری با توجه به استانداردهای موجود در طراحی و تولید رسانه و فرارسانه استفاده کرد تا موجب افزایش یادگیری شود. چیدمان عناصر صحیح و مناسب در محیط یادگیری می‌تواند نیروی محرک‌هایی برای افزایش شوق یادگیری، خودانگیختگی، شناخت خود و کنترل درونی باشد. دسترسی یادگیرندۀ در این محیط به منابع اطلاعاتی گوناگونی مانند وب‌سایت‌ها، بلاگ‌ها، گروه‌های خبری، پادکست‌ها و سایر منابع متنی، صوتی و تصویری وجود دارد. دسترسی به دانش و اطلاعات باعث بررسی همه‌جانبه یک موضوع می‌شود. لیکن یادگیرندۀ برای استفاده بهتر از این منابع اطلاعاتی باید نیازهای یادگیری و اطلاعاتی خود را تشخیص دهد، اطلاعات دریافتی را طبقه‌بندی، تحلیل و تفسیر کند تا بتواند از منابع قابل دسترس در محیط یادگیری الکترونیکی برای بهبود دانش و مهارت‌های خود استفاده کند (جامه بزرگ و همکاران، ۱۳۹۸). آموزش مجازی روشنی است که می‌توان به وسیله آن به نحو اثربخش، با قابلیت دسترسی فوری و کاهش هزینه به توسعه آموزش کمک نمود (عباسی سنجدری و همکاران، ۱۴۰۰). آموزش دانش آموزان ابتدایی در بستر فضای مجازی برای استفاده از نرم‌افزارهای جدید آموزشی امکاناتی را فراهم می‌کند (سیزه، حسینی کامیاب، ۱۴۰۱). معلم آموزش مجازی باید از راههای ایجاد تعامل، آغازگری و هدایت بحث، سنجش آموخته‌ها، بازخورد، طراحی فعالیت‌های متنوع یادگیری و مدیریت فرآیند آموزش آگاهی داشته باشد (روشنی و همکاران، ۱۳۹۶). جاناسن (۱۹۹۹) در الگوی طراحی محیط یادگیری سازنده گرای خود به

^۱. Online learning

انجام شد جلسات آنلاین آزمایشگاه آناتومی که به دنبال حفظ مزایای تجربه تشریح برای دانشجویان سال اول پزشکی بسته آموزشی آنلاین بر اساس شکل جدیدی از فعلای بودن فیلم‌برداری که الگوهای حرکتی چشم را تقلید می‌کند که در طی فرآیندهای شناسایی بصری رخ می‌دهد. ارزیابی دانشجویان از جلسات آنلاین و دوره کلی بسیار مثبت بود. نتایج نشان داد که این بسته آموزشی نوآورانه آنلاین می‌تواند جایگزین مؤثری باشد زمانی که آزمایشگاه تشریح حضوری در دستگاه‌های دینس (۲۰۲۱) در مطالعه حاضر، اپلیکیشنی برای اجرا بر روی دستگاه‌های هوشمند اجرای سیستم عامل iOS برای دانشجویان مهندسی برای استفاده در پشتیبانی از آموزش الگوریتم پایه شرح داده شده است. سه نوع سؤال وجود دارد، مانند نمودارهای چندگزینه‌ای، درست/نادرست و فلوچارت طراحی شده. سهم اصلی این نرم‌افزار این است که کاربران می‌توانند فلوچارت را از ابتدای انتها روی صفحه با مکانیابی هر کدام طراحی کنند. آن‌ها هم فرصت دارند تا راه حل‌های خود را با توجه به پرسش و پاسخ‌های درج شده بررسی کنند. در پایگاهداده این برنامه بر روی گروهی از دانشجویان کارشناسی مهندسی کامپیوتر آزمایش شد. برنامه توسط هر دو آزمون و نظرسنجی کاربران سنجش می‌شود. این نتایج آزمون نشان می‌دهد که برنامه ارائه شده تأثیر مثبتی بر موفقیت دانش آموزان علاوه بر این، نتایج نظرسنجی‌های بازخورد نیز مثبت بوده است. مستور (۱۳۹۹) در پژوهش خود دریافت که سنجش تکوینی می‌تواند فرآیند یاددهی و یادگیری را بهبود بخشد. این نوع از سنجش به همراه ارائه بازخورد اثربخش، فرآیند پیوسته و مستمری است که شواهد کارآمدی در خصوص میزان دستیابی به پیامدهای یادگیری در راستای اصلاح یا بهبود عملکرد یادگیرنگان فراهم می‌آورد. در محیط‌های یادگیری مجازی به دلیل وجود امکانات فراوان می‌توان از انواع روش‌های سنجش استفاده کرد؛ اما اطمینان از صحت و اعتبار شیوه‌های سنجش مجازی با موانع زیادی روبروست که عبارت‌اند از: دانش آموزان خودشان به تنها‌ی آزمون نمی‌دهند، از همسالان خود پاسخ‌ها را می‌پرسند، از اینترنت برای پاسخ به سؤالات استفاده می‌کنند، به کتاب درسی برای پاسخ نگاه می‌کنند. همه این موارد باعث تقلب و سرقت ادبی می‌شود.

(۱۳۹۶). در رویکرد نوین سنجش به مثابه یادگیری تغییرات عمدہ‌ای در نقش‌های معلم ایجاد شده است تا از یک ارائه گر محتوا به یک مشارکت کننده فعال و هدایت گر در فرآیند یاددهی- یادگیری تبدیل شود. به دیگر سخن وجود معلم و عملکرد او به گونه‌ای است که مسئولیت مشارکت در یادگیری به وسیله دانش آموز و خود را به عهده می‌گیرد (علی‌زاده و همکاران، ۱۳۹۶). هدف اصلی سنجش ایجاد پیشرفت در یادگیری دانش آموزان با ارائه داده‌های معتبر قابل اعتماد و به موقع جهت اطلاع ذی نفعان اصلی از جمله معلمان و سیاست‌گذاران است (خاکی، مهدوی، ۱۴۰۰). برخی معلمان معتقدند سنجش یادگیری واقعی دانش آموزان در شرایط مجازی برای معلمان دشوار شده است زیرا نمی‌توان تشخیص داد که دانش آموز چطور و با کمک چه کسی به سؤالات پاسخ داده است (عباسی و همکاران، ۱۳۹۹). لوس و رورسچ (۲۰۲۱) در پژوهش خود تمرینات آزمایشگاهی برای تقویت یادگیری فرآگیران مقطع کارشناسی را شرح می‌دهند. این مقاله نشان می‌دهد که پژوهه‌های "دنیای واقعی" با استفاده از فناوری آزمایشگاه مجازی انجام می‌شود می‌تواند تأثیر مثبتی بر روی هدف و خودسنجی‌های ذهنی داشته باشد. همچنین نشان می‌دهد که پژوهه‌های نهایی "دنیای واقعی" تفکر دانش آموز را در سطوح بالای طبقه‌بندی بلوم تقویت می‌کند. کنث و کوندرو (۲۰۲۱) در پژوهش خود دریافتند که با وجود پیشرفت در آموزش آنلاین، تصورات نادرستی وجود دارد که مواعن را برای ادغام کلاس‌های آنلاین را در میان ایجاد می‌کند. این مقاله تصورات غلط در مورد آنلاین را رد می‌کند. آموزش و مؤلفه‌های کلیدی یک دوره آنلاین قوی را برجسته می‌کند. کولبرت (۲۰۲۱) در پژوهش خود دریافت که آموزش میدانی جزء حیاتی آموزش علوم طبیعی است. برای بازسازی بهتر دوره در یک بازه زمانی کوتاه یک ویدئوی ۳۶۰ درجه به صورت همه‌جانبه ضبط می‌کند و به بینندگان برای "نگاه کردن" به اطراف در همه جهات و در نتیجه یک تجربه بسیار فرآگیر اجازه می‌دهد. مریبانی که در زمینه آموزش آنلاین مشغول هستند باید نقاط قوت و ضعف فناوری‌های مختلف از جمله ۳۶۰ درجه را هنگام تعیین چگونگی رسیدن به بهترین اهداف یادگیری خود بسنجند. هارل و دیگران (۲۰۲۱) در پژوهش خود دریافتند که در اوایل سال ۲۰۲۰، بحران کووید-۱۹ مؤسسات پزشکی در سراسر جهان را مجبور کرد که به سرعت به پلتفرم‌های آنلاین برای تحويل محتوا تبدیل شوند. پژوهش حاضر باهدف توسعه و ارزیابی

پایه ششم دبستان ۱۷ شهریور در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بود. تعداد این دانش‌آموزان ۶۰ نفر بودند و در این پژوهش به صورت جایگزینی تصادفی افراد در گروه‌های آزمایش و گواه (هر گروه ۳۰ نفر) قرار گرفتند.

(ب) ابزار

در مرحله اول جمع‌آوری اطلاعات پیشینه حوزه طراحی محیط یادگیری آموزش مجازی مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش و اثربخشی آن بر یادگیری دانش‌آموزان دوره دوم ابتدایی، به همراه جدیدترین مطالعات نوشتۀ شده داخلی و عمدتاً خارجی از طریق مرور نظام‌مند مورد بررسی قرار گرفت.

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: روش تحقیق حاضر از نوع آمیخته بود. در مرحله اول به صورت کیفی روش تحلیل محتوا استقرایی آنجام شد. در مرحله دوم به صورت کمی از روش شبه‌آزمایشی از نوع تعیین گروه گواه و آزمایش استفاده شد. پژوهش حاضر از لحاظ ماهیت موضوع، اهداف، فرضیه‌ها و استفاده از نتایج در زمینه آموزش و یادگیری از جمله پژوهش‌های کاربردی بود. در پژوهش کاربردی هدف توسعه دانش کاربردی در یک زمینه خاص است. جامعه آماری این پژوهش دانش‌آموزان مقاطع ابتدایی منطقه هفده تهران بودند. در این پژوهش از نمونه‌گیری هدفمند استفاده شده بود. نمونه این پژوهش شامل دانش‌آموزان نمونه‌گیری هدفمند استفاده شده بود. نمونه این پژوهش شامل دانش‌آموزان

جدول ۱. مقالات جهت تحلیل نظام‌مند

نویسنده‌گان	عنوان	سال	روش تحقیق	تعداد مرد	تعداد زن	کشور
مری گریس اریکسون میشل واتیو	اعمال و ادراکات در دوره انتقال COVID-19 دوره‌های کارشناسی علوم دامی استفاده از بستر آزمایشی شبکه آزمایشگاهی	۲۰۲۱	پرسشنامه	۲۵	۷۵ درصد	آمریکا
اندی لوس جوئی رورسچ	استفاده از تسبیل دنای واقعی در یادگیری دوره شبکه انتخاب تحول بر سنت: تغییر ادراک از آموزش آنلاین	۲۰۲۱	پیش آزمون و پس آزمون	---	---	آمریکا
لینت کوندرو و رونکوبیتز	دستورالعمل میدانی کووید ۱۹ آوردن جنگل‌های بریتانیا کلمبیا به داش آموزان ۸۰۰۰ کیلومتر دورتر	۲۰۲۱	مقایسه ویدئوی سنتی HD ، ویدئوی درجه و عکاسی	۳۶۰	۳۶۰	کانادا
ام. هارل مليساجي مك گين چري دى. ادواردز کنت وارن فاستر ام الکس مرديث	سقوط از جسد به رايانيه: آموزش در حالت بحران مبتنی بر کووید جايگزین آنلайн فعال Spawns برای آموزش آناتومي ناخالص	۲۰۲۱	اجرای دوره آنلайн و ارزیابی پس از آن	۸۶	۹۸	آمریکا
فاتح كايلاپ فاتح دينس	يک اپليكيشن موبايل برای یادگیری الگوريتم در مهندسي آموزش: روپرکرد كشيدن و رهاکردن آيا آموزش آناتومي از راه دور يك استراتزي آموزشي مؤثر است؟ درس ها از طريق انتقال به یادگیری آنلайн در طول سوزان ويش-باراتر	۲۰۲۱	اجرای اپليكيشن و ارزیابی آن	---	---	تركيه
ميچل ال. تام بلر اي كيمبل كلى كوا سوزان ويش-باراتر	آيا آموزش آناتومي از راه دور يك استراتزي آموزشي مؤثر است؟ درس ها از طريق انتقال به یادگیری آنلайн در طول همه گيری کووید-۱۹ آموخته شده است ديدگاه بازخوردي از تحريرات رفتاري درك شده شکاف‌های خدمات عمومي در راييسون سالازار روآ	۲۰۲۱	اجرای آموزش آنلайн آناتومي	۴۸/۴	۵۱/۶ درصد	آمریکا
كارمين بيانكى راييسون سالازار روآ	مور پامدهای ناخواسته در مدارس دولتی	۲۰۲۰	---	---	---	ایتالیا

آزمایش و تعداد ۳۰ نفر در گروه گواه قرار گرفتند. گروه آزمایش با مداخله پژوهشگر با برنامه آموزشی معرفی اعداد صحیح به مدت ۳ ساعت در گیر انجام فعالیت‌های الگوی طراحی شده ۵E آموزش مجازی مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش برای یادگیری انجام شد. در صورتی که گروه گواه انجام فعالیت‌های الگوی طراحی شده ۵E آموزش مجازی را با روش سنجش معمولی برای یادگیری انجام دادند. با استفاده از پیش‌آزمون و پس‌آزمون اثربخشی یادگیری درس موردنظر در دو گروه گواه و آزمایش بررسی می‌شود. از آزمون معلم ساخته استفاده شد.

(د) روش اجرا

پیوست ۱ روش اجرا به تفصیل توضیح داده شده است.

یافته‌ها

سؤال اول: طراحی محیط یادگیری آموزش مجازی مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش برای یادگیری دانش‌آموزان دوره دوم ابتدایی چه مؤلفه‌هایی دارد؟

در مرحله دوم جمع‌آوری اطلاعات از الگوی طراحی محیط یادگیری^۱ (در گیرسازی، اکتشاف، توضیح، گسترش موضوع، گزارش‌دهی) استفاده شد. در مرحله اول این تحقیق، مطالب استخراج شده را فیش‌برداری شد. سپس با استفاده از مصاحبه تجربیات معلمان در آموزش مجازی گردآوری شد. در نهایت مدل روش‌های خلاقانه سنجش طراحی شد. در مرحله دوم برای جمع‌آوری اطلاعات کمی جهت بررسی اثربخشی طراحی محیط یادگیری آموزش مجازی مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش بر یادگیری دانش‌آموزان دوره دوم ابتدایی از آزمون استفاده شد. این آزمون با استفاده از مؤلفه‌های استخراج شده پیش‌آزمون و پس‌آزمون مدل طراحی و پیاده سازی شد. آزمون یادگیری ۵۰ سؤال چهارگزینه‌ای داشت که از پنج خرده آزمون در گیرسازی، اکتشاف، توضیح، گسترش موضوع و گزارش‌دهی تشکیل شده بود. گزینه‌ها نشان‌دهنده میزان یادگیری از خیلی خوب تا نیازمند به تلاش بیشتر بود که نمره ۱ برای نیازمند به تلاش بیشتر، نمره ۲ برای قابل قبول، نمره ۳ برای خوب و نمره ۴ برای خیلی خوب بود. مجموع نمرات کسب شده در پنج خرده آزمون نمره آزمودنی در آن بخش بود و مجموع نمرات آزمودنی در پنج خرده آزمون، نمره کلی یادگیری را نشان می‌دهد. سؤال‌های ۱ تا ۴ به در گیرسازی، سؤال‌های ۵ تا ۲۱ به اکتشاف، سؤال‌های ۲۲ تا ۴۶ به توضیح، سؤال‌های ۴۷ تا ۴۹ به گسترش موضوع و سؤال ۵۰ به گزارش‌دهی مربوط بود. در مرحله اول پس از جمع‌آوری اطلاعات از منابع و اسناد از طریق مرور نظامند و مصاحبه از معلمین با تجربه آموزش مجازی مطالب کدگذاری شد. از متن منابع کد اولیه استخراج شد، سپس از کنار هم قراردادن کدهای اولیه، کد ثانویه ارائه شد. در ادامه با استفاده از اطلاعات مدل روش‌های خلاقانه سنجش را طراحی گردید. در مرحله دوم در قسمت آمار توصیفی از میانگین و انحراف معیار و در قسمت آمار استنباطی از تحلیل کوواریانس بهوسیله نرم افزار SPSS26 استفاده شد. معرفی برنامه مداخله‌ای: در مرحله اول مؤلفه‌های روش‌های خلاقانه سنجش را به دست آوردم سپس مدل را طراحی کردم. در مرحله دوم الگوی طراحی شده محیط یادگیری ۵E مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش به این شرح اجرا شد. تعداد ۶۰ نفر از دانش‌آموزان به عنوان نمونه انتخاب شدند. به صورت جایگزینی تصادفی تعداد ۳۰ نفر از دانش‌آموزان در گروه

^۱. Engaging, Exploration, Explanation, Elaboration, Evaluation

جدول ۲. کدگذاری اولیه و ثانویه مصاحبه‌ها

منع	متن	کد ثانویه	کد اولیه
مصاحبه یک	در کلاس‌های مجازی قسمت گفتگوی صوتی به صورت شفاهی سنجش انجام می‌دادم و با نظرسنجی‌ها به صورت گزینه‌ای و به صورت کتبی هم سنجش داشتم. گاهی هم والدین قبل از کلاس درس را می‌پرسیدند و فیلم تهیه و ارسال می‌کردند.		توضیح مطالب گزارش‌دهی تعامل پاسخ گزارش‌دهی خودسنجی والدنسنجی تعامل درگیرشدن تعامل توضیح گزارش‌دهی حل مسئله بحث و تبادل نظر خودسنجی همسال سنجی تعامل برنامه‌ریزی بحث و تبادل نظر همسال سنجی پاسخ اکشاف گزارش‌دهی تفکر آزادانه درگیرسازی هدايتگری توجه به سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان درگیرسازی تعامل نقش معلم برای سنجش خلاقانه و نو در آموزش مجازی
مصاحبه دو	من سوالات شفاهی را از طریق پیام با گفتگوی صوتی می‌پرسم. برای درس علوم از خودسنجی استفاده کردم به این صورت که خودش برگه سوالات را صحیح کرد و نمره داد. برای املا به یکی از اعضای خانواده املا گفتند و تصحیح کردند. برای درس مطالعات دانش‌آموزان کنفرانس دادند. از بخش نظرسنجی سوالات چند گزینه‌ای می‌پرسم.		گزارش‌دهی خودسنجی والدنسنجی تعامل درگیرشدن تعامل توضیح گزارش‌دهی حل مسئله بحث و تبادل نظر خودسنجی همسال سنجی تعامل برنامه‌ریزی بحث و تبادل نظر همسال سنجی پاسخ اکشاف گزارش‌دهی تفکر آزادانه درگیرسازی هدايتگری توجه به سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان درگیرسازی تعامل نقش معلم استفاده از مسائل واقعی درخواست ارائه دلیل از دانش‌آموزان طرح سوالات باز پاسخ ترغیب دانش‌آموزان برانگیختن حس کنگکاری طرح سوالات باز پاسخ تسهیلگری یادگیری مشوق نظردهی دانش‌آموزان
مصاحبه سه	من برای سنجش بچه‌ها بیشتر از گفت‌وگوی صوتی ارسال فیلم و ویس استفاده می‌کنم. همسال سنجی و والد سنجی هم داشتم. یک نمونه سوال می‌دادم و مدت ۱۰-۵ دقیقه زمان بهش تعلق می‌گرفت و بعد از اون پاسخ درست را ارسال می‌کردم و دانش‌آموز باید اشتباهش را رفع می‌کرد که خودسنجی به حساب می‌داد. از آزمون‌های نظرسنجی استفاده می‌کردم. بیشتر هم تو مجازی روش معکوس و کنفرانس جواب می‌دهد؛ چون دسترسی به دانش‌آموزان کم است. البته تحقیق هم بهشون دادم که به صورت گروهی انجام بدهند.		نقش دانش‌آموز برای سنجش خلاقانه و نو در آموزش مجازی
مصاحبه چهار	برای مرور درس‌های علوم، هدیه و مطالعات از کنفرانس فردی یا گروهی استفاده می‌کردم. بازی و سنجش مار و پله‌ای به این صورت که تاس می‌انداختند و اگر سوال جواب می‌دادند، می‌توانستند به جلو بروند. بازی و سنجش سوالات امتیازی درس علوم به این صورت که دانش‌آموز یک شماره انتخاب می‌کند، سوال پرسیده می‌شود و سپس اگر درست جواب داد، امتیاز آن سوال را می‌گیرد. بازی کلمات حذف شده در درس املا که دانش‌آموز باید با حافظه دیداری کلمه حذف شده را پیدا کند. همسال سنجی به این صورت که سوالات داده می‌شود بعد از پاسخ به سوالات، هر دانش‌آموز تصویر برگه‌اش را به یارش می‌فرستد و تصحیح می‌کند. استفاده از سایتهای آزمون ساز برای طراحی سوالات جذاب، تکلیف خبری به این صورت که هر دانش‌آموز نکته مهم یک درس را گزارش می‌دهد.		نقش دانش‌آموز برای سنجش خلاقانه و نو در آموزش مجازی
مصاحبه پنجم	کنفرانس فیلم آماده می‌کردند، می‌گفتم خلاصه یک‌قسمتی که من تدریس کردم را تو فیلم بگویند یا مثلاً می‌گفتم یک تقسیم حل کنید و توضیح بدهید، کارپوشه برای دانش‌آموزان ضعیف درست کردم فقط که مستند داشته باشد همه آزمون‌ها و چند نمونه از تکلیف، سوالات شفاهی معلم با گفتگوی صوتی، بازنمایی مفهومی خلاصه‌نویسی درس علم انجام می‌دادند.		دانش‌آموزان درگیرسازی تعامل نقش معلم استفاده از مسائل واقعی درخواست ارائه دلیل از دانش‌آموزان طرح سوالات باز پاسخ ترغیب دانش‌آموزان برانگیختن حس کنگکاری طرح سوالات باز پاسخ تسهیلگری یادگیری مشوق نظردهی دانش‌آموزان
مصاحبه شش	به صورت تماس تصویری سوالاتی از دانش‌آموزان می‌پرسیدم. یک مسئله ریاضی به هر دانش‌آموز می‌دادم که باید به صورت فیلم آن را توضیح می‌داد.		برای سنجش خلاقانه و نو در آموزش مجازی
مصاحبه هفت	پاسخ سوالات شفاهی را به صورت ویس یا فیلم از دانش‌آموزان می‌خواستم. پاسخ سوالات را دانش‌آموزان به کمک قلم و پرایشگر گالری تلفن همراه پاسخ می‌دادند.		ترغیب دانش‌آموزان برانگیختن حس کنگکاری طرح سوالات باز پاسخ تسهیلگری یادگیری مشوق نظردهی دانش‌آموزان

منع	متن	کد اولیه	کد ثانویه
مصالحه هشت	خودستجی با گفت و گوی صوتی این که هر دانش آموز روحانی انجام می‌داد بعد می‌گفتم به نظرت روحانی ات چطور بود. کارپوش، سوالات شفاهی معلم با ویس و تماس تصویری و گفت و گوی صوتی. سنجش هم کلاسی املا که می‌گفتم یک لیست می‌گذاشت که هر نفر برای یک نفر دیگر را تصحیح کند. آزمون معلم ساخته با لینک و نظرسنجی و ربات آزمون ساز.		دادن فرصت خودستجی تعامل بازخورد
مصالحه نه	برای درس علوم فیلم می‌فرستادم و از بچه‌ها می‌خواستم هر چه فرمیدند در قالب ویس بیان کنند. برای درس فارسی هم برای هر نشانه یک کلمه می‌پرسیدم.		کلاس مجازی فیلم‌های آموزشی مدرسه تلویزیونی ایران
مصالحه ده	از نظرسنجی برای مرور مطالب استفاده می‌کردم. در دوران مجازی عملاً چیزی به اسم پوشش کار نداشتند و پی وی هر دانش آموز خودش پوشش کار محسوب می‌شد. آزمون در سایت گوگل فرم که سوال تستی و جای خالی و ص-غ می‌دادم. ارسال عکس برای آزمون‌های تشریحی بود، از کنفرانس به معنی توضیح سوالات ریاضی استفاده می‌کردم. سوال شفاهی گفتگوی صوتی پاسخ می‌دادند.		کلاس مجازی کارپوشه الکترونیکی سایت‌های آموزشی
صالجه یازده	بازی‌های چالشی برای دانش آموزانم استفاده می‌کردم. در پاسخ داشت و با پاسخ داشت آموزان به آن‌ها بازخورد می‌داد که یک نوع خودستجی به حساب می‌آید. برای تثیت یادگیری مطالب را کنفرانس می‌دادند. دانش آموز یک مسئله را به دوستانش در قالب فیلم، توضیح می‌دهد. در مرور درس علوم از بچه‌ها پروردۀ و تحقیق می‌خواستم. یک گروه در شاد تشكیل می‌دادم و آن پوشش کار هر دانش آموز می‌شد. برای پرسیدن سوالات شفاهی از گفتگوی صوتی استفاده می‌کردم.		بازارها برای سنجش خلاقانه و نو در آموزش مجازی
صالجه دوازده	از نرم افزار قرار و شاد برای پخش زنده و گفتگوی صوتی استفاده می‌کردم. همان لحظه می‌خواستم هر دانش آموز نشان بدهد. به مادر خودتان املا بگویید و املای مادرتان را تصحیح کنید. برای سنجش درس ریاضی از پخش زنده استفاده می‌کردم. سنجش تلفیقی به این صورت که با بادام و برادر جملات بساز و تعداد نقطه‌هایش را بشمار. املای دو مینوی به این صورت که با حرف آخر هر کلمه باید کلمه جدید بسازی. آن را به صورت پخش زنده می‌پرسیدم. کارت‌های سوالات آماده می‌کردم، هر کس یک شماره می‌گفت و سوال ارزش مکانی، کاردستی تلفیق درس ریاضی و به صورت تماس تصویری می‌گرفتم.		کلاس مجازی ویتار هم‌زمان ارتباط تصویری
صالجه سیزده	جمع‌بندی درس با اجرای نمایش، طراحی سؤال توسط دانش آموز، سنجش ضرب المثل‌های فارسی با پاترمویم، کنفرانس در قاب تلویزیون، سنجش تلفیق درس فارسی و هنر (شخصیت داستان در ابتدا و انتها چگونه بود روى دو بال پروانه بنویس)، نقاشی دست را بکش و درون آن املا بنویس و با یکی از اعضای خانواده‌ات مسابقه بگذار، سنجش به کمک پازل اعداد (عدد به حروف، گسترده نویسی و جدول ارزش مکانی)، کاردستی تلفیق درس ریاضی و هنر مبحث دایره، املای مار و پله‌ای		شبکه‌های اجتماعی بازی وارسازی یادگیری سیار
صالجه چهارده	پرسش سوالات شفاهی از دانش آموزان. استفاده از گفتگوی صوتی در بستر شاد سوالات شفاهی را در گفتگوی صوتی می‌پرسیدم. هر دانش آموز یک مسئله ریاضی را حل می‌کند و بچه‌های دیگر باید پاسخ اشتباه دوستانشان را تشخیص دهند. خود دانش آموز صوت قرآنش را گوش دهد و به خودش بازخورد دهد. استفاده از دیجی فرم، کاهوت برای سوال و جواب دانش آموزان. برای املا به دانش آموزان تماس تصویری می‌گرفنم.		بسترها برای سنجش خلاقانه و نو در آموزش مجازی
صالجه پانزده	از گفتگوی صوتی برای پرسش هدیه و علوم استفاده می‌کردم. برای همسال سنجی یک دانش آموز از بچه‌ها سوال می‌پرسید و به آن‌ها بازخورد می‌داد. املای خودشان را تصحیح می‌کردند که خودستجی به حساب می‌آید. در گفتگوی صوتی علوم را کنفرانس می‌دادند. پی وی هر دانش آموز، پوشش کار او بود.		شبکه‌های اجتماعی یادگیری سیار
صالجه شانزده	بررسی اعتبار روش پژوهش کیفی و طراحی مدل به دست آمده در چند مرحله انجام شد:		مسیر حسابرسی ^۱ : این مسیر، شامل بررسی استناد و ردیابی نتایج تحقیق به شکل محتوا (مثل پایگاه‌داده‌ها، متون روایتی، یادداشت‌ها، جدول‌ها و سایر

۱. Audit trail

قابلیت فهم، قابلیت تعمیم و کنترل است که وضعیت مطلوب، نامطلوب و نسبتاً مطلوب بودن مدل، مشخص گردید.

جدول ۳. اعتبار درونی مدل

معیار ارزیابی	مؤلفه‌های ارزیابی	نامطلوب	نسبتاً مطلوب	مطلوب
۶۵	۲۰	۱۵	تطیق	
۷۲	۱۸	۱۰	قابلیت فهم	
۵۵	۲۵	۲۲	قابلیت تعمیم	
۷۵	۸	۱۳	کنترل	
۶۶/۷۵	۱۷/۷۵	۱۵	ارزیابی کلی مدل	

بازیابی داده‌های موجود در جدول ۳ نشان می‌دهد:

تطیق: منظور از تطیق، سنجش میزان اتصال و تطبیق مقوله‌ها در مدل است که ۱۵ درصد از کل پاسخ‌دهندگان تطیق مدل مورد استفاده در پژوهش را نامطلوب، ۲۰ درصد نسبتاً مطلوب و ۶۵ درصد از کل نمونه مطلوب ارزیابی کردند.

قابلیت فهم: منظور از قابل فهم بودن مدل، سنجش میزان روش‌بودن فهم مفاهیم، نظامند مرتب بودن مفاهیم، پیوندهای مفهومی، تدوین مقوله‌ها و تبیین مفهومی کاربردی، واقعی و مفید در مدل است که ۱۰ درصد از کل نمونه قابل فهم بودن مدل موجود را نامطلوب، ۱۸ درصد نسبتاً مطلوب و ۷۲ درصد از کل نمونه مطلوب عنوان کردند.

قابلیت تعمیم: منظور از قابلیت تعمیم پذیری مدل، سنجش میزان کاربرد مدل در شرایط متفاوت است، که ۲۲ درصد از کل نمونه

قابلیت تعمیم مدل مورد استفاده در پژوهش را نامطلوب، ۲۵ درصد نسبتاً مطلوب و ۵۵ درصد از کل نمونه مطلوب ارزیابی کردند.

کنترل: منظور از مؤلفه کنترل، سنجش میزان قابلیت اجرایی مدل، تفاوت در کاربست

مؤلفه‌های مدل در کلاس درس بین وضعیت موجود و وضعیت مطلوب، منطقی و واقعی بودن روابط میان عوامل و مقولات مدل است که ۱۳ درصد از کل نمونه، میزان کنترل در مدل موجود را نامطلوب، ۸ درصد نسبتاً مطلوب و ۷۵ درصد از کل نمونه مطلوب دانسته‌اند.

². Expert peer review

نمایش‌های بصری) و اقدامات رویه‌ای و تفسیری صورت گرفته در طول انجام مطالعه است. مسیر حسابرسی باید شامل مستندسازی استراتژی‌های مورد استفاده در هر مرحله از پژوهه و منطق پشت انتخاب، استفاده، توسعه یا کنارگذاشتن آن استراتژی باشد. این مستندات، خود نوعی داده است و با شفاف‌سازی قضاوت‌های انجام شده در طول تحقیق، اعتبار نتایج تحقیق را افزایش می‌دهد. همه اعضای تیم تحقیق باید به فایل‌های مربوط به کارهای فردی و جمیعی تحقیق به صورت الکترونیکی دسترسی داشته باشند. اعتبار توافقی مذکور شده^۱: در اعتبار توافقی، اعضای تیم تحقیق، به دفاع از قاطعیت نظرات و دیدگاه‌های خود می‌پردازند تا دیگران را مقاعد کنند یا تمايل خود را برای کنارگذاشتن دیدگاه‌هایی که دیگر قابل دفاع نیستند، نشان می‌دهند. این اعتبار بر اساس اجماع اعضای تیم تحقیق حاصل می‌شود. بررسی متخصصان همتا^۲: در این روش، روند و نتایج تحقیق به طور مستمر مورد بررسی و نقد موشکافانه افرادی که دانش تحقیقاتی دارند (مثل متخصصان تحقیقات کیفی)، قرار می‌گیرد.

در پژوهش حاضر از هر سه روش ذکر شده برای اعتباریابی یافته‌ها استفاده شد. در اعتباریابی از طریق مسیر حسابرسی، جزئیات همه مراحل انجام پژوهش، شامل انتخاب موضوع، استخراج مسائل پژوهشی و تدوین سوالات تحقیق، جستجوی منابع از طریق مرور نظاممند تحقیقات، ارزیابی کیفیت منابع، طبقه‌بندی یافته‌ها و در نهایت ترکیب یافته‌ها مستندسازی شد و استناد مربوطه در هر مرحله از تحقیق همه اعضای تیم تحقیق قرار گرفت. همچنین با استفاده از روش اعتبار توافقی، با برگزاری جلسات حضوری و مجازی، هر یک از اعضاء به ارائه نظرات خود در مورد جزئیات این استناد پرداختند و هر مرحله از تحقیق بعد از اجماع و توافق همه اعضاء به مرحله بعد پیش رفت. همچنین استفاده از روش بررسی متخصصان همتا، نیز در افزایش اعتباریابی به نتایج این پژوهش، سهم داشت؛ به این صورت که چارچوب استخراج شده توسط ۱۰ متخصص (۴ متخصص در حوزه یادگیری الکترونیکی و پژوهشگر در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات و ۶ متخصص در رشته تکنولوژی آموزشی) مورد بررسی قرار گرفت به این منظور از معیارهای ارزیابی کرسول (۲۰۱۷) استفاده شد که نتایج آن در جدول ۶ آمده است. معیارهای ارزیابی از مدل طراحی شده شامل تطبیق،

¹. Negotiated consensual validity

سؤال دوم: طراحی محیط یادگیری آموزش مجازی مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش برای یادگیری دانش‌آموزان دوره دوم ابتدایی چگونه است؟

به طور کلی می توان چنین بیان کرد که ۱۵ درصد از کل نمونه، مدل را نامطلوب، $\frac{17}{75}$ درصد نسبتاً مطلوب و $\frac{66}{75}$ درصد مطلوب ارزیابی کرده‌اند.

جدول ٤. طراحی محیط یادگیری بر اساس الگوی 5E معرفی اعداد صحیح ریاضی ششم ابتدایی

مرحله	بستر	ابزار	نقش معلم	نقش دانش آموز	تکنيك
در گير ساختن	شد	آموزشي	علم لينك يك بازی محور اعداد صحيح و مقایسه آنها در سایت phet را در گروه کلاسی ارسال می کند.	دانش آموز با کلیک بر روی لینك وارد سایت phet می شود و برای خودش مسئله سازی می کند و با جایه چاکردن اعداد روی محور اعداد صحیح با مفهوم در گیر می شود.	تکنيك اپليکيشن های تعاملی
شد	شد	کلاس مجازي	علم یک مسئله جایه چاپی فرد در آسانسور آپارتمان طراحی می کند و تصویر مسئله تایپ شده را در گروه کلاسی ارسال می کند.	دانش آموز تصویر مسئله را دانلود می کند و با آن در گیر می شود. همچنین به ارتباط آن مسئله با اعداد صحیح فکر می کند. (چون مسئله مرتبط با زندگی و ملموس است، ارتباط به آسانی برقرار می شود). سؤالاتی که برایش ایجاد می شود در چت کلاسی یادداشت می کند.	تکنيك سوالات مباحثه ای و تشخيصي
اكتشاف	شد	کلاس مجازي	علم یک سؤال از دانش آموزان کلاس به صورت شفاهی از طریق ویس می پرسد و از آنها می خواهد هر یک سؤالی که به ذهنش می آید را در کلاس پرسد و به راه حل آن فکر کند و یاسخ روی تخته وايت برد کوچک خود بنویسد.	دانش آموز به سؤال خوب گوش می دهد و سؤالاتی که در ذهنش می آید از طریق ویس در گروه کلاسی ارسال می کند و به اكتشاف مفاهيم می پردازد. درنهایت پاسخ خود را روی تخته وايت برد خود می نویسد. آماده است که با اعلام معلم عکس تخته وايت برد را در گروه کلاسي ارسال می کند.	تکنيك وايتبردهاي کوچك
توضيح	شد	کلاس مجازي	علم از دانش آموزان می خواهد چارت دانش را تکمیل کند سپس یکی از فعالیت هایی که هر دانش آموز در چارت دانش خود یادداشت کرده است را انتخاب می کند و به او می گوید. معلم در تکمیل فعالیت های دانش آموزان چند عکس و یک فیلم آموزشی اینیشنسی که آماده است را در گروه کلاسی ارسال می کند.	دانش آموز فعالیتی که معلم انتخاب کرده است را به صورت یک چندرسانه ای (صوت، عکس، فیلم) آماده می کند و به گروه کلاسي ارسال می کند تا مفاهيمی که آموخته است را با دلایل روشن و واضح به هم کلاسي هایش توضیح دهد.	تکنيك چارت های دانش /نمایش
نمایش اسلاميد / فیلم های آموزشي	شد	کلاس مجازي	علم هشت جمله در چت کلاسي می نویسد و در گروه کلاسي ارسال می کند.	دانش آموز عکس ها و فیلم را دانلود می کند. پس از مشاهده عکس و فیلم به اشتباه خود پی می برد و سعی می کند در ادامه توضیحات آنها را اصلاح کند.	تکنيك دسته بندی خطاهای
گسترش موضوع	شد	کلاس مجازي	علم با توجه به جای نشستن دانش آموزان در کلاس، فعالیت نمایش هر دانش آموز را به بغل دستی او ارسال می کند.	هر دانش آموز جملات را خودش می خواند و تعداد جملات صحیح را می شمارد و مفاهیمی را که یاد گرفته است گسترش می دهد. از کارتی که تعداد جملات صحیح روی آن نوشته شده است عکس می گیرد. (به عنوان مثال اگر سه جمله درست باشد، از کارت شماره سه عکس می گیرد). با اعلام معلم هم زمان با دوستانش عکس کارت را در گروه کلاسي ارسال می کند.	تکنيك کارت های پاسخ
شد	شد	کلاس مجازي	علم یک روبریک تک سطحی حرفه ای طراحی و در گروه کلاسي ارسال می کند.	بلغ دستی هر دانش آموز کار دوستش را برسی می کند. به کار خوب او دو اظهارنظر (ستاره) و یک پیشنهاد (آزو) برای پیشرفت کارش می نویسد و به دوستش ارسال می کند.	تکنيك دوسته و یک آرزو
گزارش دهی	شد	کلاس مجازي	علم یک فرم گزارش یادگیری در گروه کلاسي ارسال می کند.	هر دانش آموز روبریک را نگاه می کند و چهار معیار آن را می خواند در صورت موافقیت سمت راست هر معیار صورت گذاشت در صورت نیاز به تعریف بیشتر در سمت چپ معیار صورت گذاشت منفی می گذارد.	تکنيك روبریک تک سطحی حرفاي
شد	شد	کلاس مجازي	علم یک فرم گزارش یادگیری در گروه کلاسي ارسال می کند.	هر دانش آموز فرم گزارش یادگیری خودش را تکمیل می کند.	تکنيك گزارش یادگيري

رضایت‌بخش تری هست و در مقابل، هر چقدر مقادیر میانگین متغیرهای با بار معنایی منفی بالاتر باشند، می‌نمایاند ارزیابی متغیر در وضعیت نامطلوبی مقدار گردیده است.

مقادیر آمار توصیفی و شاخص‌های مرکزی از جمله میانگین، انحراف معیار اعلام شده است. هرچقدر که مقادیر میانگین متغیرهای با بار معنایی مثبت بالاتر باشند، مم نهایاند ارزشی، متغیر در وضعیت مطلوب و

جدول ۵. مقادیر توصیفی متغیرهای پژوهش در دو مرحله و بررسی نرمالیتی داده‌ها

میانگین آماره	گروه	کشیدگی خطای استاندارد	چولگی آماره	انحراف معیار	میانگین	گروه
۰/۶۰	-۰/۲۱	۰/۳۰	۰/۰۰	۰/۱۸	۱/۴۷	آزمایش گواه
۰/۶۰	-۱/۱۰	۰/۳۰	۰/۳۱	۰/۰۶	۱/۶۴	آزمایش گواه
۰/۶۰	-۱/۳۰	۰/۳۰	۰/۲۹	۰/۱۷	۲/۴۸	آزمایش گواه
۰/۶۰	-۱/۲۰	۰/۳۰	-۰/۱۲	۰/۱۸	۲/۶۳	پیش آزمون گسترش موضوع
۰/۶۰	-۵۸۹	۰/۳۰	۰/۲۳	۰/۳۲	۳/۱۴	آزمایش گواه
۰/۶۰	-۱/۵۹	۰/۳۰	۰/۳۵	۰/۵۵	۳/۲۴	پس آزمون در گیرسازی
۰/۶۰	-۱/۸۰	۰/۳۰	۰/۲۵	۰/۳۱	۲/۹۷	پس آزمون اکتشاف
۰/۶۰	-۱/۲۵	۰/۳۰	۰/۱۱	۰/۲۴	۳/۴۰	پس آزمون توضیح
۰/۶۰	-۱/۷۰	۰/۳۰	۰/۰۵	۰/۱۸	۳/۶۳	پس آزمون گسترش موضوع
۰/۶۰	-۱/۶۹	۰/۳۰	-۰/۰۶	۰/۱۴	۳/۸۲	پس آزمون گزارش دهنده
				۰/۱۸	۲/۷۸	آزمایش گواه

سنجدیده می‌شود. تخطی از این مفروضه باعث کاهش توان آزمون می‌شود. همبستگی مرتبط باشد. این کار از طریق رگرسیون همپراش و وابسته مدل مناسبی حاصل شده است.

در اجرای تحلیل کوواریانس بایسته است متغیر همپراش و متغیر وابسته همبستگی مرتبط باشد. این کار از طریق رگرسیون همپراش و وابسته

جدول ۶. بررسی خطی بودن رگرسیون همپراش و وابسته

توان آزمون	مریع اتای جزئی	Sig	F	میانگین مریعات	df	مجموع مریعات	منع تغییرات
۱/۰۰	۸۵۰	.	۱۰۶/۱۷	۱۷/۲۴	۳	۵۱/۷۴	Model Corrected
۹۹۸	۳۰۱	.	۲۴/۰۹	۳/۹۱	۱	۳/۹۱	Intercept
۷۳۱	۴۰۲	۰/۰۲	۵/۴۷	۰/۴۰	۱	۰/۴۰	پیش آزمون
-	-	-	-	۱۶۲	۵۶	۹/۰۹	Error
-	-	-	-	-	۶۰	۳۸۴/۴۳	Total
-	-	-	-	-	۵۹	۶۰/۸۴	Total Corrected

داده‌های پرت مشاهدات بزرگ یا کوچک غیرمعمول هستند. از آنجاکه یک داده پرت از بدنه مجموعه داده‌ها خط می‌خورد، اعتبار آن مرد است. در نتیجه، داده‌های پرت باید تجسس شوند تا مبرهن شود که نتیجه خط در ثبت مقادیر نیستند. داده‌های پرت می‌توانند همچنین اشاره‌گر مشاهدات

در خط سوم مقدار F تأثیر متغیر همپراش را برابر ۵/۴۷۵ نشان می‌دهد که این مقدار در سطح ۹۵ درصد اطمینان معنادار است؛ بنابراین پیش‌فرض برقرار است.

یادگیری در این بخش با نتایج پژوهش‌های انجام شده توسط کنث و کوندرو (۲۰۲۱)، هارل و دیگران (۲۰۲۱)، کایالپ و دینس (۲۰۲۱)، مستور (۱۳۹۹) همسو است. در پژوهش کنث و کوندرو (۲۰۲۱) تصورات غلط در مورد کلاس‌های آنلاین را رد می‌کند و به تأثیر این کلاس‌ها اشاره می‌کند. پژوهش هارل و دیگران (۲۰۲۱) اشاره به استفاده از روش آزمایشگاه تشریح مجازی و تأثیر آن بر یادگیری در مقایسه با روش تشریح حضوری می‌کند. در پژوهش کایالپ و دینس (۲۰۲۱) از اپلیکیشنی برای آموزش مجازی استفاده شده است که بر موقوفیت دانش‌آموزان تأثیر گذاشته است و بازخوردهای مثبت ارائه شده است. پژوهش مستور (۱۳۹۹) به این نکته اشاره دارد که استفاده از روش‌های سنجش تکوینی بر یادگیری تأثیر مثبتی داشته است. محدودیت‌های پژوهش عبارت‌اند از: استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس، انجام پژوهش در یک منطقه و در یک مدرسه، کمبود پیشنهاد پژوهشی دقیقاً هم راستا با موضوع مورد پژوهش، سن کم نمونه‌های پژوهش، عدم دسترسی همه دانش‌آموزان به اینترنت، گوشی تلفن همراه و تبلت. پیشنهادهای پژوهشی عبارت‌اند از: بررسی و تحقیق درباره روش‌های خلاقانه سنجش، سنجش میزان آشنایی معلمان با روش‌های خلاقانه سنجش، سنجش میزان آشنایی دانش‌آموزان با روش‌های خلاقانه سنجش، طراحی الگوهای آموزشی برای اجرای روش‌های خلاقانه سنجش، سنجش میزان شناخت و درک مستولان آموزش و پرورش نسبت به روش‌های خلاقانه سنجش، شناسایی موانع به کارگیری روش‌های خلاقانه سنجش در آموزش مجازی مدارس، تدوین سیاست‌ها و راهبردهای آموزش و پرورش در موضوع استفاده از روش‌های خلاقانه سنجش، انجام پژوهش با عنوان طراحی محیط یادگیری آموزش مجازی مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش و اثربخشی بر یادگیری دانش‌آموزان دوره اول ابتدایی، متوسطه یا حتی دانشجویان، انجام پژوهش با عنوان طراحی محیط یادگیری آموزش حضوری مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش و اثربخشی آن بر یادگیری دانش‌آموزان دوره دوم ابتدایی، اجرای پژوهش‌های دیگر با موضوع پژوهش حاضر و استفاده از بسترهای متفاوت، اعتباریابی الگوی طراحی شده برای یادگیرندگان با سبک‌های یادگیری متفاوت، انجام پژوهش با دیگر الگوهای طراحی محیط یادگیری، انجام پژوهش‌هایی با نمونه‌های متفاوت، انجام پژوهش‌های مشابه در بازه زمانی طولانی‌تر، بررسی نظرات معلمان و دانش‌آموزان نسبت به روش‌های

غیرمعمولی باشند که باید مورد وارسی قرار گیرند. با توجه به نمودار زیر رویت می‌گردد که پس از بررسی داده‌های پرت از طریق باکس پلات داده پرتبی مشاهده نمی‌گردد.

برای بررسی همگنی واریانس داده‌های دو گروه در پیش‌آزمون و پس‌آزمون از آزمون Levene استفاده شده است فرضیه صفر این آزمون بازگو می‌کند داده‌ها به لحاظ واریانس همگن هستند.

جدول ۷. بررسی همگنی واریانس

.Sig.	۲df	۱df	F
.۰۵۲	۶۸	۱	.۰۴۶

باتوجه به مقدار احتمال آزمون (sig) که از 0.05 بزرگ‌تر است این فرضیه تأیید و لذا این پیش‌فرض مراجعت شده است.

عرض از مبدأ (Intercept) برای مدل رگرسیونی برابر با $1/225$ است و با توجه به سطح معناداری Sig بدان سبب فرض صفر که بی‌اثربودن روش مداخله و آموزش است را وامی‌زنیم.

بحث و نتیجه‌گیری

مؤلفه‌های طراحی محیط یادگیری مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش برای یادگیری در این بخش با نتایج پژوهش‌های انجام شده توسط لوس و رورسچ (۲۰۲۱)، کولبرت (۲۰۲۱) همسو است. پژوهش لوس و رورسچ (۲۰۲۱) اشاره به نقش آزمایشگاه‌های مجازی در بستر اینترنت می‌کند. پژوهش کولبرت (۲۰۲۱) تأثیر آموزش میدانی و استفاده از فیلم‌برداری HD و 360° درجه را برای تهیه فیلم‌های آموزشی در دوران همه‌گیری کرونا بیان می‌کند. دیگر مؤلفه‌های طراحی محیط یادگیری در این پژوهش به دست آمده است. به دلیل نو و جدید بودن روش‌های خلاقانه سنجش در مقالات داخل و خارجی مطلبی یافت نشد که این روش‌ها را توضیح دهد و تأثیر آن را بسنجد. فقط در کتاب سنجش برای یادگیری الکترونیکی و ترکیبی دکتر نادعلی‌پور (۱۴۰۰) و کتاب سنجش تکوینی آمیخته دکتر نادعلی‌پور (۱۴۰۱) تکنیک‌هایی معروفی شد که با مدل و روش‌های خلاقانه سنجش این پژوهش همسو است. تعدادی از تکنیک‌ها از این دو کتاب شناسایی شده است و دیگر تکنیک‌ها از این پژوهش به دست آمده است. مؤلفه‌های طراحی محیط یادگیری مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش برای

خلاصه سنجش به عنوان یادگیری به جای سنجش از یادگیری، توجه و پژوهش رویکردهای علمی و روش‌های سنجش خلاقانه، توجه به اهمیت توافق معلمان و دانش آموزان درباره انتظارات یادگیری، تناسب روش تدریس با روش سنجش، درنظر گرفتن فرصت انجام مجدد وظایف برای دانش آموزان.

ملاحظات اخلاقي

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از پایان نامه ارشد نویسنده اول در رشته تکنولوژی آموزشی در دانشکده علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی است. کد رهگیری پایان نامه ۲۹۳۶۷۶ و تاریخ دفاع ۱۴۰۱/۱۱/۲۵ است. به جهت حفظ رعایت اصول اخلاقی در این پژوهش سعی شد تا جمع آوری اطلاعات پس از جلب رضایت شرکت کنندگان انجام شود. همچنین به شرکت کنندگان درباره رازداری در حفظ اطلاعات شخصی و ارائه نتایج بدون نام و مشخصات شناسنامه افاد، اطمینان داده شد.

حامی مالی: این پژوهش در قالب پایان نامه ارشد و بدون حمایت مالی است.
نقش هر یک از نویسندها: نویسنده اول محقق اصلی این پژوهش است. نویسنده دوم استاد راهنما رساله می باشد.

تضاد منافع: نویسنده‌گان هیچ تضاد منافع را برای این مطالعه اعلام نمی‌کنند.
تشکر و قدردانی: بدین وسیله از استاد راهنمای والدین عزیزم تشکر و قدردانی می‌گردد.

خلاقانه سنجش. پیشنهادهای کاربردی عبارت اند از: طراحی و اجرای کارگاه‌های کاربردی برای آشنایی معلمان با روش‌های خلاقانه سنجش، ارائه کتاب‌هایی به معلمان با مضمون روش‌های خلاقانه سنجش، اختصاص زیرساخت و بودجه اینترنت برای آموزش و اجرای روش‌های خلاقانه سنجش در آموزش مجازی، استفاده از الگوی طراحی شده 5E برای اثربخشی بیشتر در کلاس‌های درس آموزش مجازی، آشنایی معلمان با الگوی طراحی شده در قالب دوره‌های ضمن خدمت، به کارگیری الگوی طراحی شده در کلاس‌های مجازی و جایگزینی آن به جای روش‌های سنتی، استفاده مؤسسات آموزش الکترونیکی از روش‌های خلاقانه سنجش، استفاده از روش‌های خلاقانه سنجش به صورت حضوری در کنار کلاس‌های مجازی، طراحی و تولید کتب الکترونیکی و کتاب‌های درسی با استفاده از روش‌های خلاقانه سنجش، استفاده از الگوی طراحی محیط یادگیری آموزش مجازی مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش برای یادگیری جهت ترغیب دانش‌آموزان به کارهای گروهی، استفاده از الگوی طراحی محیط یادگیری آموزش مجازی مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش برای یادگیری جهت ترغیب دانش‌آموزان به افزایش مهارت‌های اجتماعی، استفاده از الگوی طراحی محیط یادگیری آموزش مجازی مبتنی بر روش‌های خلاقانه سنجش برای یادگیری جهت ترغیب فعال‌نمودن دانش‌آموزان در جریان یادگیری (شاگرد محوری)، استفاده از روش‌های

منابع

ابراهیم‌زاده، عیسی، معصومی فرد، مرجان. (۱۳۹۶). بررسی انواع تعامل در محیط‌های یادگیری الکترونیکی باکیفیت یادگیری در پردازش‌های مجازی. پژوهش در برنامه‌ریزی درسی (دانش و پژوهش در علوم تربیتی - برنامه‌ریزی درسی)، ۱۴(۲۵).

[magiran. om/p1729877]

بدیعی، الهه، نیلی، محمد رضا، عابدینی، یاسمین، زمانی، بی‌بی عشرت. (۱۳۹۹). تأثیر درس‌افزار با رویکرد یادگیری مبتنی بر مغز بر سطوح یادگیری شناختی دانش‌آموzan. علوم تربیتی، ۱۳۹(۲۷).

[magiran. om/p2158793]

بنی‌هاشم، سید کاظم، بدیلی، مهدی، علی‌آبادی، خدیجه، پورروستایی اردکانی، سعید. (۱۴۰۱). تدوین الگوی تلفیقی طراحی یادگیری و واکاوی یادگیری: رویکرد سازنده‌گرا. مطالعات آموزشی و آموزشگاهی، ۱۱(۲). ۹۷-۱۲۰.

[magiran. om/p2450342]

پورموسی بزنجانی، حسین؛ محمدی‌فر، محمدعلی؛ طالع‌پسند، سیاوش؛ رضایی، علی‌محمد. روابط ساختاری باورهای فراشناختی و انگیزشی با اهمال کاری دانشجویان بر اساس نقش واسطه‌ای راهبردهای یادگیری. مجله علوم روانشناسی، ۱۰(۸)، ۲۲۲۴-۲۲۱۱.

[http://psychologicalscience. r/article-1-1449-fa.html]

جامه‌بزرگ، زهرا، مرادی چشم‌بیگی، حسن، حسنی، سمیرا. (۱۳۹۸). تأثیر بومی‌سازی طراحی و تولید کتاب الکترونیکی مبتنی بر فرامتن بر سطوح یادگیری و یادگیری آموزش در علم پژوهشکی)، ۱۲(۲).

[http://edcbmj. r/article-1-1785-fa.html]

خاکی، علی، مهدوی، مجتبی. (۱۴۰۰). روش‌های سنجش در آموزش جغرافیا: یک مرور نظام‌مند. پژوهش در آموزش مطالعات اجتماعی، ۴(۴) (پیاپی ۱۰)، ۸۹-۱۰.

[magiran. om/p2545923]

خرائی، آذر، نیلی، محمد رضا، زارعی زوارکی، اسماعیل، دلاور، علی. (۱۴۰۱). تأثیر بسته آموزشی مبتنی بر الگوی یادگیری معکوس بر مهارت فراشناخت و حل مسئله‌دانش آموzan. مجله علوم روانشناسی، ۱۰(۲۱). ۲۳۶۴-۲۳۴۷.

[http://psychologicalscience. r/article-1-1866-fa.html]

ذوالفاری، حسین، ارشادی‌منش، سودابه. (۱۳۹۵). تأثیر آموزش از راه دور بر آگاهی فراشناختی و درک مطلب دانشجویان. مجله علوم روانشناسی، ۱۵(۵۷)، ۱۲۷-۱۵۴.

[http://psychologicalscience.ir/article-1-201-fa.html] روشی، حسن، فتحی، کوروش، خراسانی، اباصلت. (۱۳۹۶). چالش‌های کیفیت ارزشیابی برنامه درسی دوره آموزش مجازی. فصلنامه مطالعات اندازه‌گیری و ارزشیابی آموزشی، ۷(۱۸)، ۲۹-۵۲.

[magiran. om/p1728518]

سبزه، بتول، حسینی کامیاب، فائزه. (۱۴۰۱). تجربه زیسته معلمان دوره اول ابتدایی درباره شیوه‌های تدریس خلاق در بستر آموزش مجازی. تدریس پژوهی، ۲۰۶-۲۳۶، ۱۰(۱).

[magiran. om/p2488582]

سیف، علی‌اکبر. (۱۳۹۶). اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی آموزشی. تهران: نشر دوران.

عباسی‌ستجری، زینب، جمال‌الدینی، سید حمید، اخوان‌امجدی، مرجان، بروزئی، طاهره بانو، پیمان، اکرم. (۱۴۰۰). بررسی دیدگاه اساتید دانشگاه علوم پژوهشکی آزاد اسلامی تهران درباره سامانه آموزش مجازی و به کار گیری آن در پاندمی کووید ۱۹. طب و تزکیه، ۴۷-۵۶.

[۶۶۶magiran. om/p235]

عباسی، فهیمه، حجازی، الهه، حکیم‌زاده، رضوان. (۱۳۹۹). تجربه زیسته معلمان دوره ابتدایی از فرسته‌ها و چالش‌های تدریس در شبکه آموزشی دانش‌آموzan (شاد): یک مطالعه پدیدارشناسی. تدریس پژوهی، ۲۴-۲۱، ۳(۲).

[magiran.com/p2228344]

علی‌زاده، شهناز، صالحی، کیوان، مقدم‌زاده، علی. (۱۳۹۶). واکاوی کیفیت سنجش کلاسی معلمان؛ مطالعه‌ای به روش پژوهش آمیخته. پژوهش در یادگیری آموزشگاهی و مجازی، ۱۵(۱).

[magiran. om/p1710171]

فرزادی، فاطمه، بهروزی، ناصر، شهنه‌ییلاق، منیجه، امیدیان، مرتضی. (۱۳۹۹). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس جدیدی از سنجش کارکردهای اجرایی برای تشخیص اختلال و تأثیر در کارکردهای اجرایی و یادگیری: مقیاس کارکردهای اجرایی، عملکرد توجه و یادگیری. مجله علوم روانشناسی، ۱۹(۹۶)، ۱۶۲۴-۱۶۰۷.

[http://psychologicalscience. r/article-1-854-fa.html]

مستور، هانیه. (۱۳۹۹). سنجش تکوینی و بازخورد اثربخش در آموزش پژوهشکی. *مجله افق توسعه آموزش پژوهشکی*, ۱۱(۳)، ۱۰۲-۱۲۱.

نادعلی‌پور، حسن (۱۴۰۱). *سنجش تکوینی آمیخته*. تهران: آوای نور.

نادعلی‌پور، حسن. (۱۴۰۰). *سنجش برای یادگیری الکترونیکی و ترکیبی*. تهران: کوروش چاپ.

References

- Ali Khaki, Mojtaba Mahdavi, (2021). Assessment Methods in Geography Education: A Systematic Review, *Journal of Research in Social Studies Education*, 3(4), 89-106. [magiran.com/p2545923] [persian]
- Batool Sabzeh, Faeze Hoseini Kamyab, (2022). Experiences of primary school teachers about creative teaching methods in the context of virtual education, *Research in Teaching*, 10(1), 206-236. [persian] [magiran.com/p2488582]
- Bianchi, Carmine & Salazar Rua, Robinson. (2020). A feedback view of behavioural distortions from perceived public service gaps at 'street-level' policy implementation: The case of unintended outcomes in public schools. *Systems Research and Behavioral Science*. 39. 10.1002/sres.2771.
- Creswell, J. W. & Plano Clark, V. L. (2017) The designing and conducting mixed methods research. *Journal of Mixed Methods Research*. 4: 342-360.
- Culbert, Patrick. (2021). Field instruction under COVID-19: using 360 video to bring the forests of British Columbia to students 8,000 km away. *Natural Sciences Education*. 50. 10.1002/nse2.20040.
- Elaheh badiiee, Mohammad Reza Nili, Yasamin Abedini, bibieshrat zamani, (2020). The Impact of Courseware with Brain-Based Learning Approach on Students' Cognitive Learning Levels, *Education Journal*, 27(1), 139-160. [magiran.com/p2158793] [persian]
- Erickson M, Wattiaux MA, Marks D, Karcher EL. Brief, Written Reflections Improve Interest of Introductory Animal Science Undergraduates. *CBE Life Sci Educ.* 2021 Jun;20(2):ar28. doi: 10.1187/cbe.20-08-0164. PMID: 33938765; PMCID: PMC8734397
- Fahimeh Abbasi, Elaheh Hejazi, Rezwan Hakimzade, (2020). Lived Experience of Elementary School Teachers about The Opportunities and Challenges of Teaching in the Educational Network of Students (SHAD): A Phenomenological Study, *Research in Teaching*, 8(3), 1-24. [magiran.com/p2228344] [persian]
- Farzadi F, behrozy N, shehniyailagh M, omidian M. (2020). Investigating the psychometric characteristics of a new scale of executive function of delays and disturbances in executive functioning and learning: Scale of executive functions, attention and learning performance. *Journal of Psychological Science*. 19(96), 1607-1624. [persian] [URL: <http://psychologicalscience.ir/article-1-854-fa.html>]
- Harrell, Kelly & McGinn, Melissa & Edwards, Cherie & Foster, Kenneth & Meredith, M. Alex. (2021). Crashing from Cadaver to Computer: Covid-driven Crisis-mode Pedagogy Spawns Active Online Substitute for Teaching Gross Anatomy. *Anatomical Sciences Education*. 14. 10.1002/ase.2121.
- Hassan Roshani, Ali Bena See, Kourosh Fathi Vajargah, Abasalt Khorasani, (2017). The Challenges of the Quality Evaluation of Virtual Education Curriculum: The Case of Shahid Beheshti University, *Journal of Measuring and Educational Evaluation Studies*, 7(18), 29-52. [magiran.com/p1728518] [persian]
- Isa Ebrahimzadeh, Marjan Masoomifard, (2017). Studying the Various Types of Interaction in the e-learning environment with Learning Quality in Virtual Campuses, *Curriculum Planning*, 14(52), 47-62. [magiran.com/p1729877] [persian]
- Jamebozorg Z, Moradi CheshmehBeigi H, Hasani S. The effect of localizing the design and production of Meta-text based e-book on the levels of student learning and retention. *Educ Strategy Med Sci* 2019; 12 (2):43-52. [persian] [URL: <http://edc bmj.ir/article-1-1785-fa.html>]
- Kayaalp, Fatih & Dinç, Fatih. (2022). A mobile app for algorithms learning in engineering education: Drag and drop approach. *Computer Applications in Engineering Education*. 30. 10.1002/cae.22453.
- Khazai A, Nili M R, Zaraii Zavaraki E, Delavar A. (2022). The effect of instructional package based on flipped learning on students' meta cognition and problem solving skills. *Journal of Psychological Science*. 21(120), 2347-2364. [persian] doi:10.52547/JPS.21.120.2347. [URL: <http://psychologicalscience.ir/article-1-1866-fa.html>]
- Luse, Andy & Rursch, Julie. (2021). Using a virtual lab network testbed to facilitate real-world hands-on

- learning in a networking course. *British Journal of Educational Technology*. 52. [10.1111/bjet.13070](https://doi.org/10.1111/bjet.13070).
- Mastour, H. (2020). Formative Assessment and Effective Feedback in Medical Education. *Horizons of Medical Education Development*, 11(3), 121-101. [persian]
- Nad Alipour, Hassan (1400). *Assessment for e-learning and blended learning*. Tehran: Korosh Print. [persian]
- Nad Alipour, Hassan (1401). *Mixed formative assessment*. Tehran: Avai Noor. [persian]
- Pourmousabzanjany H, mohammadyfar M, talehpasand S, rezaei A. (2021). Structural relationships of metacognitive and motivational beliefs with students' procrastination based on the mediating role of learning strategies. *Journal of Psychological Science*. 20(108), 2211-2224. [persian] doi:[10.52547/JPS.20.108.2211](https://doi.org/10.52547/JPS.20.108.2211). [URL: <http://psychologicalscience.ir/article-1-1449-fa.html>]
- Ronkowitz, K. and Ronkowitz, L.C. (2021), Choosing Transformation Over Tradition: The Changing Perception of Online Education. *Am. J. Econ. Sociol.*, 80: 205-229.
- Saif, Ali Akbar (2016). Educational measurement, assessment and evaluation. Tehran: Doran Publishing House. [persian]
- Seyyed Kazem Banihashem, Mehdi Badali, Khadijeh Aliabadi, Saeid Pourroostaei Ardakani, (2022). Development of an Integrated Model of Learning Design and Learning Analytics: A Constructivist Approach, *Journal of Educational and Scholastic Studies*, 11(31), 97-120. [persian] [magiran.com/p2450342]
- Shahnaz Alizadeh, Keyvan Salehi, Ali Moghadamzadeh, (2017). Examining the Quality of Teacher's Classroom Assessment: A Mixed Methods Research, *Research in School and Virtual Learning*, 5(17), 63-84. [magiran.com/p1710171] [persian]
- Thom ML, Kimble BA, Qua K, Wish-Baratz S. Is remote near-peer anatomy teaching an effective teaching strategy? Lessons learned from the transition to online learning during the Covid-19 pandemic. *Anat Sci Educ.* 2021 Sep;14(5):552-561. doi: [10.1002/ase.2122](https://doi.org/10.1002/ase.2122). Epub 2021 Sep 8. PMID: 34268899; PMCID: PMC8426839.
- Zeinab Abasi Sanjdari, Hamid Jamaladdini, Marjan Akhavan Amjadi, Tahereh Banoo Borzuoi, Akram Peyman, (2022). The View Point of Faculty Member on The Virtual Education System and the application in the Covid-19 pandemic in Tehran Islamic Azad University of Medical Sciences, *Teb va Tazkiyah*, 30(1), 47-56. [persian] [magiran.com/p2356664]
- Zolfaghari H, Ershadi Manesh S. (2016). The effectiveness of distance education on metacognitive awareness and reading comprehension in students. *Journal of Psychological Science*. 15(57), 127-154. [persian] [URL: <http://psychologicalscience.ir/article-1-201-fa.html>]

پیوست ۱. شرح فعالیت‌ها

عنوان جلسه: شرح فعالیت یک

محتوی: سلام به دختران باهوش کلاس. امیدوارم حالتون عالی باشه. امروز او مدمیم با درس شیرین ریاضی. گل دخترها به من بگویید که چه چیز بیشتری در مورد اعداد صحیح در کلاس امروز می‌توانید یاد بگیرید؟ لیست کن در آخر این کلاس چه چیزی برایت رضایت بخش و حس خوب بله میده؟ چطوری حس موقیت می‌کنی؟

عنوان جلسه: شرح فعالیت دو

محتوی: دختران نازنینم لینکی که الان برایتان می‌فرستم را باز کنید.
https://mathink.ir/wp-content/uploads/2021/04/number-line-integers_fa.html
 سپس منتظر بمانید تا صفحه کامل شود. کلی را انتخاب کنید. با جایه‌گذاشتن نقطه آبی روی صفحه چه اتفاقی می‌افتد؟ سوالی برایتان پیش اومد؟ شما حتی می‌توانید نقطه نارنجی یا صورتی هم به محور اعداد اضافه کنید.
 چه چیزهایی می‌بینید چه سؤالاتی الان ذهنتان را درگیر کرده است؟ یعنی قراره امروز چه اتفاقی بیفته؟

عنوان جلسه: شرح فعالیت سه

محتوی: دختران نازنینم تصویر زیر را دانلود کنید.

پس از مشاهده تصویر چه چیزی اول به ذهنتان آمد؟ به نظر شما این مسئله چه ارتباطی با محور اعداد صحیح دارد؟ چه سؤالاتی ذهنتان را درگیر کرده است؟
 تکلیف: سؤالات را در بخش چت کلاسی یادداشت کنید.

عنوان جلسه: شرح فعالیت چهار

محتوی: عزیزان دلم به این ویس گوش دهد. یک سوال در آن گفته‌ام.

تکلیف: هر کس به تهابی دو دقیقه فرست دارد که فکر کند، سپس پاسخ خود را روی تخت وایت‌برد کوچکش بنویسد. بیسم چه کسی می‌تواند نکته سحرآمیز درس را کشف کند. حالا از تخته خود عکس بگیرید. هر موقع من اعلام کردم به صورت همزمان عکس تخت وایت‌برد کوچکتان را در گروه ارسال کنید.
 (متن سؤال: اگر +۳ بزرگ‌ترین عدد و -۱ کوچک‌ترین عدد ما باشد. بین این دو عدد چه اعدادی می‌تواند باشد؟)

عنوان جلسه: شرح فعالیت پنج

محتوی: آینده‌سازان کشور عزیزان ایران جدول زیر را کامل کنید.

تکلیف: دخترانم من برای هر دانش‌آموز یک ردیف را انتخاب می‌کنم که انجام دهد. آن دانش‌آموز باید مفهومی را که یاد گرفته است با روشی که خودش در جدول نوشته است با دلایل واضح و روشن برای دوستانش توضیح بدهد.

مفاهیمی که امروز آموختم.	چگونه می‌توانم دانش خود را به نمایش بگذارم.

عنوان جلسه: شرح فعالیت شش

محتوی: دختران گلم مطالب عکس‌های زیر را بادقت بخوانید.

با هوش‌های من فیلم آموزش نیمیشی جالب زیر را تماشا کنید و سعی کنید مطالی را که اشتباه متوجه شده‌اید را اصلاح کنید و به طور کامل و درست این مفهوم را یاد بگیرید.

عنوان جلسه: شرح فعالیت هفت

محتوی: نازنین‌های من هشت جمله برایتان در قسمت چت ارسال می‌کنم. این جملات با گسترش مفهوم اعداد صحیح کمک می‌کند. بینید چند جمله آن درست است.

تکلیف: به تعداد جملات درست از کارت آن شماره عکس بگیرید. (مثلاً اگر سه جمله درست بود، از کارت شماره سه عکس بگیرید). زمانی که من اعلام کردم، به صورت هم‌زمان عکس کارت‌هایتان را در گروه ارسال کنید.

(جملات: سفر یک عدد صحیح مثبت است. / ممکن است یک عدد صحیح هم مثبت باشد هم منفی. / ممکن است یک عدد صحیح نه مثبت باشد نه منفی. / می‌توانیم در پشت یک عدد صحیح منفی علامت (-) نگذاریم. / می‌توانیم در پشت یک عدد صحیح مثبت علامت (+) نگذاریم. / همیشه اعداد مثبت از اعداد منفی بزرگ‌تر هستند. / ۱- بزرگ‌ترین عدد صحیح منفی در دنیا یهناور است. / ۱+ بزرگ‌ترین عدد صحیح مثبت در دنیا ریاضیات است.)

عنوان جلسه: شرح فعالیت هشت

محتوی: دانش آموزان گلم فعالیتی که شما در بخش چهارم کلاس انجام دادید و برایم فرستادید را بغل دستی‌هایتان ارسال کردم.

تکلیف: هر بغل دستی کار دوستش را بینند. برای کار خوب او دو اظهارنظر (ستاره) و یک پیشنهاد (آرزو) برای پیشرفت کار دوستش بنویسد و برایش ارسال کنند.

عنوان جلسه: شرح فعالیت نه

محتوی: فرشته‌های من یک جدول روپریک برایتان می‌فرستم. با صداقت به آن جواب بدید. هر معیار را بخوان اگر موفق شده‌ای صورتک خندان در سمت راست بگذار؛ اما اگر نیاز به تمرین بیشتر داری صورتک منفی در سمت چپ بگذار.

موقعیت	معیار
نیاز به تمرین بیشتر	من در ک صیحی از اعداد صحیح دارم و می‌توانم آن‌ها را با عبارت بالای صفر و زیر صفر بخوانم.
	می‌توانم با قرارداد کردن، مبدأ را مشخص کنم و علامت‌های + و - را به اعداد صحیح نسبت دهم.
	محور اعداد صحیح را می‌شناسم و اعداد صحیح مثبت و منفی را روی آن نشان می‌دهم.
	می‌توانم اعداد صحیح را باهم مقایسه کنم.

عنوان جلسه: شرح فعالیت ۵

محتوا: دختران تلاشگر یک فرم گزارش یادگیری برایتان می‌فرستم.

تکلیف: حالا که به پایان درس امروز رسیدیم، آن را کامل کنید و برایم بفرستید.

.....	امروز یاد گرفتم
.....	پس از این درس احساس می‌کنم
.....	درس را بیشتر یاد می‌گیرم اگر

عنوان جلسه: شرح فعالیت یازده

محتوا: دختران گل من به لیستی که اول کلاس نوشتی، نگاه کن. به همه آن‌ها رسیدی؟

حسن موفقیت می‌کنی؟ چقدر خوشحال هستی؟